

‘We Harvest Wind’ van Thijs Biersteker in het auditorium van het Stedelijk Museum Amsterdam.

FOTO JANUS VAN DEN EIJNDEN

INTERVIEW **THIJS BIERSTEKER** KUNSTENAAR

‘Kunst moet wetenschap invoelbaar maken’

Thijs Biersteker toont zijn „ecologische kunst” deze maand in het Stedelijk Museum Amsterdam en bij Re_Nature in Den Bosch.

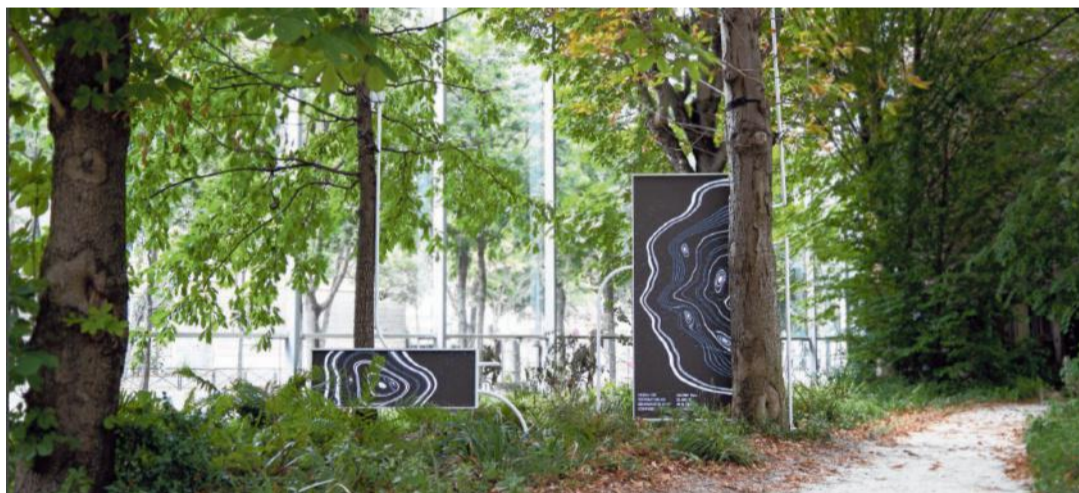
Door onze medewerker **Tracy Metz**

Hij noemt zich „ecologische kunstenaar”. Met zijn kunstwerken waarin techniek een grote rol speelt, wil Thijs Biersteker (38) ons laten zien wat er in de natuur gebeurt én laten voelen welke impact we op de planeet hebben. Dan komen we misschien met onze kont van de bank af en doen we iets. Dorre data worden aansprekende beelden, dat is zijn idee. „Data zijn er genoeg, maar het raakt ons niet. We zijn *numb by numbers* geworden. Ik hoop dat mijn kunst je aanspoort om in actie te komen, of op z’n minst om na te denken.”

Biersteker is pas een jaar of zes bezig, na zijn opleiding beeldende kunst en reclame aan de Willem de Kooning Academie. Vanuit een enorm kunstenaarsverzamelgebouw op een bedrijventerrein in Zaandam gaat het werk van zijn Woven Studio de wereld over. Aan de muren hangen overal schetsen van nieuwe ideeën, op de grond liggen onderdelen en prototypes van werken in wording.

Op dit moment heeft hij twee tentoonstellingen. Vanaf deze week wordt in het Stedelijk Museum Amsterdam zijn installatie *We Harvest Wind* voor het eerst getoond. Die installatie van ronddraaiende kunststof panelen is ontstaan in samenwerking met de fabrikant van elektrische auto’s Polestar en mocht pas openbaar worden bij de aankondiging dat Polestar sponsor wordt van het Stedelijk.

Biersteker werkt vaak samen met wetenschappers - maar een autofabrikant? Is hij niet bang dat hij als een vorm van *greenwashing* voor hun karretje wordt gespannen? Nee, zegt hij, om twee redenen. „Elektrische auto’s hebben we hard nodig, want het is een illusie dat alle auto’s zullen verdwijnen. En we moeten ons bewust worden van de herkomst van onze energie. Een auto wordt veel duurzamer

Symbiosia van Thijs Biersteker samen met Stefano Mancuso.

FOTO STUDIO THIJS BIERSTEKER

als die met groene stroom wordt geladen. Deze installatie maakt de schoonheid van hernieuwbare energie voelbaar.”

‘Switchfoil’ toont ontbossing

In Den Bosch ging afgelopen week de tentoonstelling *Re_Nature* open waar zijn kunstwerk *Wither* voor het eerst in Nederland te zien is. De installatie ziet eruit als een intrigerende verzamelplant, met bladeren van de meest bedreigde soorten in de Amazone. Maar de bladeren zijn gemaakt van ‘Switchfoil’, een folie die met een stroomstootje dan weer doorzichtig is, dan weer mat. Het werk laat in *real time* de ontbossing van de Amazone zien: als de bladeren transparant worden markeren ze daarmee het verdwijnen van 250 vierkante meter regenwoud. De plant maakt ook geluid: aan het afsterven van de bladeren heeft de kunstenaar een mechanisch getik gekoppeld.

„Terwijl de hele wereld in de vertraging ging door Covid-19 is de ontbossing tijdens de pandemie juist 70 procent sneller gegaan, wegens het gebrek aan handha-

„Ik verkoop geen werken, want dan ben ik de controle kwijt

FOTO JANUS VAN DEN EIJNDEN

ving”, zegt Biersteker. UNESCO is partner geworden in *Wither*: zij leveren actuele data over ontbossing waarmee de ‘plant’ digitaal wordt geactualiseerd.

Biersteker werkt graag met wetenschappers, voor wie hij als een tussenpersoon fungeert richting het bredere publiek. „De wetenschap en de verbeelding ervan moeten hand in hand gaan in de turbulente tijd die ons te wachten staat.” Wetenschappers vinden het ook spannend om met zo’n andere ‘bloedgroep’ te werken, merkt hij. Om het ook de andere kant op te laten werken, is hij les gaan geven op de TU Delft. „Daar hebben we het programma *Art, Empathy & Ethics* opgezet, waar honors-studenten kennismaken met kunst als middel om hun onderzoeken op een menselijke manier over te brengen.” Aan de VU is hij Fellow bij de VU-Vereniging en betrokken bij het programma ‘Broader Mind’, om studenten te leren creatiever te communiceren.

Biersteker heeft nu een paar keer samengewerkt met de Italiaanse professor

in de plantkunde Stefano Mancuso. In het NXT Museum voor digitale kunst in Amsterdam-Noord hangt hun sculptuur *Econtinuum*, die het netwerk aan wortels verbeeldt waarmee bomen met elkaar communiceren. En voor een tentoonstelling over bomen in Fondation Cartier twee jaar geleden maakten ze een installatie in de tuin, *Symbiosia* geheten. Ze sloten twee bomen aan op sensoren die factoren maten als droogte, luchtvervuiling en de fotosynthese die in de bomen gaande was. Op twee LED-schermen kon je de reactie van de bomen daarop zien in een pulserende beweging van ‘jaarringen’ - alleen duurde nu een jaarring geen jaar, maar een seconde. Alsof je naar een *fast forward*-opname zat te kijken van het innerlijke leven van die twee bomen.

Bij het maken van kunstwerken over dergelijke onderwerpen hoort een verantwoord maakproces. „Alle onderdelen van mijn werken zijn herbruikbaar”, zegt Biersteker. „Ik verkoop ook geen werk, want dan ben ik de controle kwijt over wat ermee gebeurt. Elk werk heeft een QR-code die verwijst naar een materiaalpaspoort: de verschillende soorten plastic, de computeronderdelen, het aluminium. Daardoor kan het ooit uit elkaar worden gehaald en gerecycled. Het kunstwerk in NXT bijvoorbeeld, dat wortelstelsel, kun je helemaal recyclen.”

„Mijn doel is om moeilijke, abstracte onderwerpen als het klimaat of de energietransitie begrijpelijk en toegankelijk maken. Ik wil dat je er wat bij voelt.” Hij maakt het zichzelf niet makkelijk, dat weet hij ook wel. „Het is een eindeloze *struggle* om de balans te vinden tussen een heldere verhaallijn en de mogelijkheid tot wegdromen.”

Re_Nature, t/m 31/10 in Den Bosch, inl: re-nature.org. *We Harvest Wind*, t/m 3/11 in het auditorium van het Stedelijk Museum, inl: stedelijk.nl.